U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **R. A.**, zastoupený Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 8. 2018, č. j. 30 Az 11/2017 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Gabriele Kopuleté, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 6. 8. 2018, č. j. 30 Az 11/2017 – 31, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 10. 2017, č. j. OAM-7/LE-BE02-P15-R2-2015. Tímto rozhodnutím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o azylu*“).

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Dne 15. 1. 2015 požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice poté, co byl zadržen policií z důvodu nelegálního pobytu a byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. V rámci žádosti a v následném pohovoru uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny a nikdy nebyl v zemi původu členem politické strany ani jiné organizace. Pochází z obce Chust v Zakarpatské oblasti. Na Ukrajině žijí jeho matka, dcera a bývalá manželka. Žalobce vlast opustil v roce 1998, kdy s platným pasem a vízem odjel za prací do ČR. Na Ukrajinu se vrátil pouze krátkodobě v roce 1999. Od roku 2007 žije v ČR bez dokladů,

o nový cestovní doklad nežádal, neboť by kvůli tomu musel vycestovat zpět do domovského státu. Žalobce žádal o udělení azylu již v roce 2000, řízení o této žádosti bylo zastaveno (neboť se žalobce opakovaně nedostavil k pohovoru za účelem objasnění důvodů žádosti – pozn. soudu). O mezinárodní ochranu nyní žádá, neboť nemá kam jít, na Ukrajině je špatná ekonomická situace a nedostatek pracovních příležitostí. V ČR by chtěl legálně pracovat, vydělat si peníze, poté se vrátit na Ukrajinu a normálně zde žít. Žalobce rovněž uvedl, že v zemi původu neměl nikdy žádné problémy se státními orgány.

[3] Krajský soud dále poukázal na to, že o žádosti žalobce rozhodl žalovaný poprvé rozhodnutím ze dne 10. 4. 2015, č. j. OAM-7/LE-BE02-LE22-2015. Toto rozhodnutí zrušil Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 26. 7. 2016, č. j. 49 Az 51/2015 – 30. Krajský soud v Praze tehdy aproboval závěr žalovaného, že v případě žalobce nebyly prokázány skutečnosti odůvodňující poskytnutí mezinárodní ochrany formou azylu dle § 12 a § 13 zákona o azylu ani formou doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Důvodem pro zrušení původního rozhodnutí však byla nepřezkoumatelnost úvahy žalovaného ohledně neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný po vrácení věci k dalšímu řízení vyzval žalobce k seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí a následně vydal žalobou napadené rozhodnutí.

[4] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná a rozhodnutí žalovaného shledal v souladu se zákonem. Krajský soud zdůraznil, že žalobce se v žalobě dovolával pouze naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Přesto krajský soud přezkoumal úvahy a závěry žalovaného i co se týče dalších forem mezinárodní ochrany a konstatoval, že žalobce nesplňuje žádné zákonné podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

[5] K tvrzenému pochybení žalovaného ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu krajský soud uvedl, že žalovaný vycházel z objektivních, transparentních a aktuálních informací o zemi původu. Žalovaný podle názoru soudu správně podotknul, že na Ukrajině neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu uvedeného ustanovení. Žalovaný přiléhavě uvedl, že žalobce nepochází z Doněcké či Luhanské oblasti, kde dochází k ozbrojeným střetům. Před svým odchodem z vlasti naopak žil v Zakarpatské oblasti, kde žádný konflikt neprobíhá a situace je tam stabilní. Krajský soud dodal, že ke stejným závěrům dospěl i v době rozhodování o žalobě s přihlédnutím k tomu, co je mu známo z úřední činnosti a z veřejných sdělovacích prostředků. Žalobce v žalobě toliko neurčitě odkazoval na dvě zprávy nevládních organizací, již ovšem nespecifikoval, jak tyto zprávy dokládají porušení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v jeho případě. Žalobce sice poukázal na to, že v ukrajinské armádě často dochází k porušování humanitárního práva a boje na Ukrajině se stupňují, neuvedl ale konkrétním způsobem, jak se tyto skutečnosti projevují ve vážném ohrožení právě jeho života nebo lidské důstojnosti. Závěrem krajský soud dodal, že s ohledem na zjištěný skutkový stav podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu účelově. Ze země původu odešel jen z ekonomických důvodů, v ČR žil mnoho let nelegálně a bylo mu uděleno i správní vyhoštění. Předmětnou žádost podal až po zadržení policií.

Relevantní důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany přitom nikdy netvrdil a neprokázal.

[6] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „*stěžovatel*“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“). Namítá v ní, že krajský soud nesprávně posoudil otázku, zda u stěžovatele nejsou dány důvody hodné zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu, zda mu nehrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o azylu a dále, zda vycestování stěžovatele nemůže představovat rozpor s mezinárodními závazky ČR. Stěžovatel zdůrazňuje, že důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha nadále setrvat na území ČR, kde žije nepřetržitě od roku 1998 a je zde sociálně i jinak integrován. Na tyto okolnosti znovu upozorňuje s ohledem na nedostatečné odůvodnění neexistence důvodů pro udělení humanitárního azylu či neexistence překážek pro vycestování ze strany žalovaného i krajského soudu. Krajský soud nepřezkoumal, zda správní uvážení žalovaného ve vztahu k tzv. humanitárnímu azylu nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem a zda jeho závěry spočívají na řádně zjištěném skutkovém stavu věci. Podle názoru stěžovatele žalovaný vůbec nepřihlédl ke skutečnosti, že stěžovatel pobývá v ČR již téměř dvacet let, a nezabýval se tím, jestli je jeho vyhoštění možné a proč dosud nebylo realizováno (včetně vyhoštění trestního). Žalovaný se aspektům soukromého života stěžovatele v ČR a na Ukrajině nevěnoval.

[7] Z obdobných důvodů stěžovatel dovozuje nepřezkoumatelnost závěrů krajského soudu také v otázce, jestli je vycestování stěžovatele možné s ohledem na mezinárodní závazky ČR, a to z důvodu nepřiměřeného zásahu do práva stěžovatele na respektování soukromého života dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Stěžovatel odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která uznává, že riziko porušení práva na respektování soukromého a rodinného života žadatele může v některých případech představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany. Stěžovatel podotýká, že žalovanému bylo známo, že mu bylo uloženo správní vyhoštění z území členských států Evropské unie. Žalovaný se proto měl zabývat také tím, jestli má stěžovatel možnost získat po eventuálním vycestování do země původu jiný typ pobytového oprávnění na území ČR. Krajský soud námitku porušení práva stěžovatele na respektování soukromého života vůbec neposuzoval, napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný a neodpovídá aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu.

[8] Závěrem stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že krajský soud se nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou ohledně neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Stěžovatel považuje podklady shromážděné ve správním řízení za nevyhovující co do kvantity i kvality. Ve zprávách o zemi původu se neobjevují relevantní informace pro individuální vyhodnocení rizik nebezpečí vážné újmy. Krajský soud nepřezkoumal, jestli žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci ve vztahu k udělení doplňkové ochrany.

[9] Podstatný přesah vlastních zájmů ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud a žalovaný zásadně pochybili při zjišťování skutkového stavu věci, hodnocení důkazů a posuzování výše nastíněných právních otázek, které mají dopad

do hmotněprávního postavení stěžovatele. S ohledem na to stěžovatel navrhuje, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. Je přesvědčen, že posoudil všechny okolnosti daného případu, shromáždil odpovídající podklady a jeho rozhodnutí je v souladu s právními předpisy. Zdůrazňuje, že stěžovatel za celou dobu pobytu v ČR nevyužil možnosti získání legálního pobytového oprávnění. Lze tedy konstatovat, že vědomě porušuje právní řád ČR a nelze akceptovat jeho tvrzení, že je zde sociálně i jinak integrován. Legalizace pobytu není azylově relevantním důvodem, žádné jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany přitom stěžovatel netvrdil. Žalovaný se ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu a neshledává v něm žádná pochybení. K ostatním kasačním námitkám se žalovaný nevyjádřil a uvedl, že jejich posouzení ponechává na úvaze Nejvyššího správního soudu.

[11] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[12] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[13] V projednávané věci spatřuje stěžovatel přesah vlastních zájmů v tom, že krajský soud a žalovaný zásadně pochybili při zjišťování skutkového stavu věci, hodnocení důkazů a posuzování právních otázek, které mají dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nutno dodat, že stěžovatel tyto námitky uplatnil ve velmi obecné rovině a aniž by uvedl konkrétní pochybení. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek a žádná pochybení nezjistil. Průběh řízení nebyl stižen vadami, odůvodnění napadeného rozsudku s ohledem na stěžovatelem popsaný skutkový příběh bylo dostatečné a srozumitelné a krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami.

[14] Podstatné v nyní posuzované věci je, že stěžovatel v žalobě s obecným odkazem na zprávy ze země původů toliko uvedl, že mu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu na Ukrajině hrozí nebezpečí vážné újmy. Poukázal na existenci ozbrojeného konfliktu a ohrožení jeho života jako civilisty (viz doplnění žaloby ze dne 30. 11. 2017 na č. l. 13 až 15 spisu krajského soudu). Dále obecně namítl, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, zkresloval současnou situaci na Ukrajině a porušil zásadu volného hodnocení důkazů. Stěžovatel pak v kasační stížnosti vytýká krajskému soudu především nepřezkoumatelnost jeho rozsudku, v čemž implicitně spatřuje i přijatelnost

kasační stížnosti. Touto vadou však napadený rozsudek netrpí. Jak je již uvedeno výše, krajský soud se s naznačenou žalobní argumentací řádně vypořádal, a to zejména v odstavcích 38 až 41 a v odstavci 46 napadeného rozsudku.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti předkládá řadu úvah (viz především odstavce [6] a [7] výše), které ovšem nebyly obsahem jeho žaloby. Mimo to se krajský soud nad rámec stručně vyjádřil právě i k vytýkaným aspektům projednávaného případu (k neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu viz odst. 25 až 27 napadeného rozsudku; k humanitárnímu azylu viz odst. 28 napadeného rozsudku; k vycestování v rozporu s mezinárodními závazky a k důvodům podání žádosti o mezinárodní ochranu viz odst. 42 až 45 napadeného rozsudku).

[16] Otázku nastíněnou v žalobě (ozbrojený konflikt na Ukrajině a v jeho důsledku hrozící újma stěžovateli) posoudil krajský soud v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle níž k udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu nestačí pouze existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele o mezinárodní ochranu, ale tomuto žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit vážná újma v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2017, č. j. 5 Azs 134/2017 – 24). Z informací o zemi původu založených ve správním spise, jakož i z obecně známých skutečností vyplývá, že ozbrojený konflikt na Ukrajině probíhá pouze ve východní části země (v Luhanské a Doněcké oblasti). Jedná se tedy o ozbrojený konflikt, při kterém nejsou zasaženy všechny části Ukrajiny (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 260/2016 – 40, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24). Nynější situace na Ukrajině proto nezpůsobuje, že by byl každý civilista vystaven z důvodu své pouhé přítomnosti na území Ukrajiny reálnému nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel pochází ze Zakarpatské oblasti v západní části Ukrajiny, kde ozbrojený konflikt v současnosti neprobíhá, jeho rozšíření do této oblasti nehrozí a nedochází zde ani k takovému zhoršení bezpečnostní situace, aby stěžovateli bez dalšího hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.

[17] Kromě toho, že nedošlo k „zásadnímu pochybení“, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele (citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 13/2006 – 39), Nejvyšší správní soud v projednávané věci nenalezl ani žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by byl nucen se vyjádřit za účelem sjednocování judikatury. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[18] Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že podle ustálené judikatury není ani snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (viz např. usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 – 26). K tomu slouží pobytové tituly podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Pokud si stěžovatel po skončení doby platnosti cestovního dokladu a pobytového oprávnění na území ČR nové doklady nevyřídil, o další povolení k pobytu nepožádal a následně nevycestoval ani na základě uděleného správního i trestního vyhoštění (viz zejména listiny založené ve správním spise na č. l. 1 až 25), lze konstatovat, že se do této

situace dostal sám a musí nést následky s tím spojené. Tuto situaci není možné řešit pomocí institutů zákona o azylu.

[19] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[20] Stěžovateli byla v řízení před Nejvyšším správním soudem usnesením ze dne 9. 10. 2018, č. j. 9 Azs 320/2018 – 31, jako zástupkyně ustanovena Mgr. Gabriela Kopuletá, advokátka se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1. Podle § 35 odst. 9 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 bodu 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“, s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, náleží advokátce odměna za dva úkony právní služby, které spočívaly v převzetí a přípravě právního zastoupení a sepisu a podání kasační stížnosti. Za každý právní úkon náleží zástupkyni stěžovatele odměna v částce 3 100 Kč, celkem tedy 6 200 Kč, k čemuž je třeba přičíst náhradu hotových výdajů v částce 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovená zástupkyně nedoložila, že by byla plátkyní DPH (§ 14a advokátního tarifu), proto jí výše odměny nebyla o částku DPH navýšena. Celková výše odměny ustanovené zástupkyně proto činí 6 800 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. března 2019

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu